

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

A háboru és béke viaskodása.

A szent istváni államalapítás tényével s Magyarország 1000 esztendő fennállásával a magyar nemzet elvitat hatatlan pozitívumot teremtett Középeurópa szívében. Bár kereszttel hóditott és karddal tartotta meg a magyar nemzet ősi birtokállományát, mégis a béke szimbóluma volt Szent István birodalma, mert az ellenségeskedő kelet és nyugat között szigetelő válaszfal volt, amelyen évszázadokon keresztül gyakaorta megtörték a háboru hullámai s felolvadtak a gyűlölködés jég-hegyei. Ha a mai napok eseményeiből összehasonlítást akarunk tenni s nézzük hazánkat és a külföldet, úgy azt látjuk, hogy amíg Magyarország a lelki javak halomrahordásával éli ünnepnapjait s hétköznapjait a mindennapi élet gondjainak sötét felhőit országotja, addig a föld államainak legfőbbjében allandó forrongás, készülődés ül meg a lelkeket. A világtörténelem számtalan lezajlott háboruja sem tudta rész-méltetni az embereket arra, hogy éppen ideje volna már végetvetni a folytonos mozgólódásnak, fészkelődésnek. Mintha valóban a latin közmondás diadalmaskodnék a lelkeken: "Ha békét akarsz, készülj a háborura!"

A föld népei úgy tesznek, mintha nagyon is akarnák a békét és ezért törlik a fejüket szakadatlanul új és új ártó és romboló eszközök kitalálásán és a meglevők tökéletesítésén. Harcias szízlamok zúgnak végig az országok fölött s a gyűlölség kibontott vérvörös zászlói robognak szerteszét. Valóságos örültség, a gonosz rombolásra kész szelleme szállotta meg a halandókat, míhelyt egy kis nyugalom felfrissítő szellője suhan végig a világon, rögtön felzeng utána az ellenségeskedés káin kiáltása, hogy véletlenül el ne aludhasson a lelkekben a gyűlölködés és bosszuvágy. Bármerre tekint a szem, mindenütt csak ezeket az elszomorító jeleket és tényeket látja. Ezért volt felemelő, példaadó és kihatásaiban páratlan a magyar ünnep Szent István és Szent Imre gyönyörűségei ünnepe. Ha széttekintünk Európában, mindenütt a gyűlölködést, a készülődést látjuk, Franciaország és Olaszország között állandó a feszültség és csak alkalomra vár, hogy ki is robbanjon, önkéntlenül reáesik tekintetünk a német- lengyel ellenségeskedés tüneteire is. Vértagyasztó dolgokat olvasunk a kínai forradalom borzalmairól és borzalmas híreket kapunk a fel-fellobbanó török perzsa háborúról. A nagy orosz tenger újból kiömleni készül medréből s a békeszerződés révén megnagyobbodott Románia felve tekint a Besszarábia felől közelgő veszedelemre. Mindenütt uszítás és rombolás s aki igazi békét hirdet, aki a szeretet krisztus keresztfjét hordozta szívében és kezében, azt az erőszak könnyörtelenül elsöpri utjából.

Sohse jut senkinek eszébe az, hogy a óriási gyűlölet-propagandával szem-

ben mennyi szépet, mennyi nemeset, mennyi örökkévalót tudna teremteni az élet, ha az emberek lelkét nem a gyűlölködés, hanem a béke utáni vágy töltené be. Ugy látszik azonban, hogy az igazi béke reménye még mindig csak álom. Zajlik a világ. Az örökké nyugtalan ember még mindig készül valamire és azok, akik figyelő szemmel nézik az események iramát, sokszor szeretnének kitárt mellrel az idő-

kerete elé állani, hogy itt állítsák meg a gyűlölködés, a békétlenség, a szeretetlenség robogó és romboló ritmusát. Várjuk az új korszak elérkezését s a magyar nemzet lelkében az 1000 éves mult emlékeiből táplálkozva készül fel a jövőndő küzdelmekre, amely küzdelmek végül is a szeretetlenséget fogják leteríteni s a békét és az emberi fejlődést fogják kitermelni.

a tüdőbeteg pavillonról és csak jóleső érzéssel vehetjük tudomásul, hogy a bajai fekvőcsarnok építkezése Amerikában is feltűnt s azt fogják most lekopírozni az egész világon.

Mi okozza a vérhasmegbetegedést?

Miután az utóbbi 8-10 nap alatt több vérhasmegbetegedés történt Baján, — ámbár egy szálíg idegenek, nem bajaiak az illetők, akik csak behurcolták Bajára a vérhas, — ma kérdést intéztünk a vérhas megbetegedés jellegzetes történeteire és terápiájára vonatkozólag dr. Burtik Andor városi tisztii főorvoshoz, aki ezt a felvilágosítást adta:

— A vérhas heves bélgörcsökkel jelentkezik gyakori véres nyákos széklettel. Igen súlyos fertőző betegség: a fertőződés is nagyon könnyen idéződik elő. Az inficiálódás mindenütt bekövetkezhet, ahol vérhasbeteg megfordult s ha valaki érintkezett vele.

— A vérhas a gyümölcs, a nyers ételek élvezete, de mégis leggyakrabban a piszkos, egészségtelen víz idézi elő és terjeszti. Már az is fertőzést okozhat, ha ugyanazt a tárgyat megfogjuk, amit előzőleg vérhasbeteg érintett.

— A bakteriuma szívós. Néha évekig hordozza valaki a baktériumát és megfertőzhet másokat anélkül, hogy az illető erősebben kitérne a vérhas. Ilyenkor nagyon nehéz megtalálni a fertőzés gócpontját, mert nem tudni, ki a bacillusgazda.

— Amint a bajai tisztii főorvosi hivatalnak tudomására jutott, hogy a pozitív-vérhasbetegek melyik hajóval jöttek Bajára, intézkedett a hajók fertőtlenítése iránt. Megkereste a tisztii főorvosi hivatal a Dunagőzhajózási Társaság és a MFTR igazgatóságát ez ügyben, mire a megnevezett hajókat fertőtlenítették.

— Ugyancsak dezinficiálták a Schleicher-féle mészégető mellett a telepen lévő istállót is, ahol az egyik, az esti személyhajóval Bajára érkezett vérhasbeteg az éjszakát töltötte.

— A Bajára érkezett vérhasbeteg bátmonostori mezőgazdasági munkások megbetegedése igen súlyos, ami különleg abban nyilvánul meg, hogy nagyon le vannak gyengülve. A testi kondícióbéli leromlást a nem táplálkozás okozza, mert az illető vérhasbetegeknek nincs étvágyuk. A leromlott szervezet azután nemcsak könnyen elhatalmasodik a vérhasfertőzés, hanem teljesen elfajul rajta, felülkerekedik s a gyilkos baktériumok hamarosan elintézik a beteg ember sorsát.

— Az egyetlen védekezési mód a vérhas ellen a tisztaság: a kéz gyakori mosása, élvezhetetlen, romlott és nyers gyümölcsöt nem szabad enni, vigyázni kell a dinnyére is, hogy milyent eszik az ember és a gyümölcsöt megevése előtt előbb meg kell mosni.

— A vérhasbetegeknek csak folyékony

Dr. Vojnics Ferenc polgármestert autóösszeütközés érte a fővárosban.

A polgármester sértetlen maradt, a társaságában lévő Dittrich István főszámvevőhelyettes könnyebb sérülést szenvedett.

Szombaton a kora délutáni órákban riasztó hír érkezett Bajára. Ugy szólt a hír, hogy a székesfehérvári város-háza építési és közigazgatási panama fejelemi biztosát: dr. Vojnics Ferenc polgármestert és a társaságában lévő egyik bajai főtisztviselőt: Dittrich István főszámvevőhelyettes autószerencsétlenség érte Budapesten.

Az esetről közelebbit nehéz volt megtudni, míg azután időközben megérkezett a megnyugtató távirat, amely hírül adta, hogy az autóösszeütközés tényleg megtörtént, de dr. Vojnics Ferenc polgármesternek semmi baja sem történt, a soffőr súlyosabban, Dittrich István főszámvevőhelyettes pedig enyhébben sebesült meg. A megnyugtató távirat a város-házára érkezett s abban kérték dr. Puskás Dezső helyettespolgármestert, hogy tudassák előre hozzátartozóikkal a szerencsés kimeneteli autókarambolt, özőljék velük, hogy semmi komolyabb

bajuk nem történt, nehogy megijedjenek, ha a lapokból először fogják olvasni a hírt.

Az történet, hogy a székesfehérvári vizsgálat olyan mederbe terelődött, hogy Budapesten is kellett kihallgatásokat eszközölniök s az egyik cég könyveibe akartak betekintést nyerni. Ezért utazott fel Székesfehérvárról autón dr. Vojnics Ferenc polgármester és Dittrich István főszámvevőhelyettes. Eközben érte őket az autókarambol szombaton délelőtt 9 órakor. Az egyik fővárosi utcába való befordulásnál a bajai főtisztviselők autója belefutott a szembejövő autóba, amely ugyancsak nem tudott kitérni. A heves összeütközés alkalmával Dittrich István a keze feljén sérült meg: sérülése nem veszélyes. A bőr horzsolódott le kezéről. Dr. Vojnics Ferenc polgármester semmiféle sebet sem szenvedett, hanem dolga végéig a fővárosból a Balatonra utazott látogatást tenni.

A bajai tüdőbetegpavillon fekvőcsarnokáról nagy elismeréssel ír az egyik chikagói angol lap.

Egy amerikai olvasónk megküldötte ma nekünk a Chikago Tribune egyik kivágott lappéldányát, amely hatalmas fotografikus fac-similel közöl a tüdőbeteg-pavillon fekvőcsarnokáról. A kép alatt ez a szöveg áll:

A magyarországi Baja városának új tüdőbeteg kórháza, amely úgy van konstruálva, hogy a betegek a nap minden órájában napfényt kapnak.

A kép alatt rövid cikkismerteti a tüdőbeteg pavillont ezen cím alatt:

„Egy kórház, ahol a nap látja el az orvosi szolgálatot.”

A cikk magyar fordítása a következő:

„Talán az egész világon Magyarországon Baján van a legérdekesebb és legpraktikusabb kórház. Ez egy kórház, amely tetőszerkezet nélkül van azért, hogy állandóan friss levegővel és napfényel lássa el azon tüdőbetegeket, akik ezen egyedülálló intézményben nap-terápiának vetik alá magukat.”

„Az orvos, aki megmutatta a kórházat és aki jelentős hírnévre tett szert a tüdőbetegek gyógyítása terén elért sikere alapján, azt mondja a betegeknek, hogy tulajdonképpen nem ő az, aki gyó-

gyít, hanem a nap a házi orvosa ennek a kórháznak s az öreg napnak egészségetadó sugarai azok, amelyek őket ismét makkegészségeké varázsolják.”

„A tetőszerkezet nélküli kerek kórház egy magas, csendes helyen van, Baja város északkeleti szélén: úgy mondják, — a legideálisabb hely tüdőbetegek részére. A betegek tréálkozva emlegetik a fekvőcsarnokot, mint sajtókórházat (a sajt is kerek). — de a szellemes orvos nincs ezen a véleményen, mert az épület már eddig is irigylésre méltó hírnevet szerzett Baja városának és kórházának.

„Európa legnagyobb kórházai terveznek most hasonló kerek-kórházudvart a tüdőbetegek részére.”

Hogy ki írta a cikket, az nincs megnevezve, de abból a passzusból, amikor arra hivatkozik, hogy az orvos, aki megmutatta a kórházat, azt következtethetjük, hogy Baján járhatott az amerikai lap munkatársa, akinek a pavillon főorvosa megmutogatta a kórházat.

Mi, bajaiak is csak elismeréssel nyilatkozhatunk úgy a közkórházról, mint

Zeiss-Ikon fényképezőgépek és eszközök gyári lerakata, továbbá az ajándékfényképezőgépek ingyen kaphatók a Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

2
ételt szabad ennie, de leginkább csak tejet...

Tolnáról jelentik, hogy Szemző István várszegi birtokán a vérhasban megbetegedett munkások közül néhányat egy idegen törvényhatóság területéről átrándulató orvos kezelt, aki azonban a fertőző betegség fellépéséről nem értesítette a tolnamegyei egészségügyi hatóságokat. Így történt, hogy a szükségessé vált egészségügyi intézkedéseket az elkövetést elmulasztották, mire a munkások nagy része megfertőződött s azok a munkások, akik a hevenyfertőzés nagyon elharapódzott s legyengültek, hajón hazai gyerekek övéikhez.

Római epistolák.

IV.

A macskák és az olaszok.

Róma, 1930. augusztus hó.

Három hete járom Róma nevezetéseit. Sok mindent láttam már, olyan műemléket azonban keveset, melyen ne trónolna legalább egy macska. Itt, úgy látszik, roppantul szeretik ezeket a négylábú állatokat. A Colosseum tetőjén velük találkozok az ember, a Nemzeti Múzeum kerítésén a bejárat mellett ők fogadnak egész csoportokban. De megtalálhatók mindentel, a Forum Romanumon, a Palatinuson, sőt Caracalla thermáiban is. Ezek azonban csak szétszórt telepítések. Főlakóhelyük — a macskák köztársasága, mint valaki tréfásan elnevezte — a Foro Traiano van. Ez a Foro Traiano egyébként világhírű gyönyörű Traján diadaloszlopáról (rajta relief szalagon a császár diadalai) és a Basilica Ulpia oszlopsor maradványairól. Szintje 3—4 méternyire van a mostani földszint alatt, úgy hogy a feltárt terület egy meredekfalú medencéhez hasonló. Minthogy feltűről is jól látható, a nagyközönség előtt el van zárva. Hát ebben a medencében élnek a macskák gondtalanul szabadon. Hogy hányan, ezt biztosan megállapítani nem lehet.

Táplálásukról a jámborabb római polgárok és idősebb nénikék gondoskodnak elég bőszesen. Az etetés persze fűsikettő zajjal, nyávogással és verekedéssel jár. Ilyenkor egész tömeg állja körül és benfentesebbek hangos szóval biztatják kedvenceiket, vagy szidják a mohóbbakat, tolakodóbbakat.

Ezen állatok néhány évvel ezelőtt kerültek a Palazzo Braschi-ből (Belügyminisztérium) erre a történelmi nevezetességi helyre. Mikor ugyanis Saracó kegyelmes ur átvizsgálta a Belügyminisztérium házi kiadásait nagyon meg sokallta a macskák rubrikájának számadatait és egyben megállapította a hivatalos házi-cicák számát, elrendelve, hogy a többi vigyék a Foro Traiano-ra. Azóta vigan éltek-éldégáltak új helyükön, függetlenül mindenkitől és szaporodtak. Legújában azonban Ricci szenátor elrendelvé a Forum szépítését és az ásások folytatását, egy drákói rendelettel kilakoltatta a macska kolóniát. Nem kell azonban aggódní négylábú barátainkért, mert az Állatvédő Liga közbenjárására a városon kívül jelölték ki számukra helyet, ahol állítólag közközlésen fogják őket élemezni s fenntartásokról gondoskodni.

Ebből a macskákat döntően érdekli alkalomból kifolyólag a Messagero néhány adomát közöl annak megvilágítására, hogy milyen nagy szerepet ját-

szottak ezen állatok nagy személyiségek életében. Többek között azt írja hogy:

Volbert szobájában mindig 5—6 cicát tartott és ezeknek a rendbentartására különös gondot fordított. Egy Dalboni nevű festő pedig annyira ment, hogy egyenesen harmincat táplált házában.

Az is történelmi tény, hogy Richelieu francia bíboros egyedül egy hatalmas angora példányra bízta homályos politikájának titkait, mely rendszeren íróasztalán trónolt.

Lindbergh, mikor az Óceánt átrepülte, hogy mégis valami élőlényt lásson maga körül a magány idegölő perceiben, magával vitte fekete macskáját. Sőt legutóbb márciusban történt, hogy Snowden angol kincstári kancellár, miután módot talált arra, hogy Anglia mérlegéből töröljön egy hatvanmillió deficitet, felemelte a kincstár macskájának, Rufus-nak a penzióját, elismerve ezzel nagy érdemeit.

A monda szerint, amikor Aeneas Trója pusztulásakor öreg atyját Anchiseset vállain vive elhagyta a házi istennel együtt az ég városát, mögötte egy macska bandukolt.

Mindezek után érdekelt, mennyi lehet e nemes állatok száma Rómában. Megkérdezvén az egyik benfentes olaszt, hogy mennyire taksálja számukat, többek heves vitaközvése után odányilatkozott, hogy van bizony vagy 150 000. Elhültem. 150 000 macska! Uglát-szik mégsem igaz a magyar gyanúsítás, hogy az olaszok nem tanultak áruismét mégis tudnak különbséget tenni a megnyuzott macska és a megnyuzott nyul között.

(u. e.)

Riportképek

a bajaszentistváni bucsuról.

Bajaszentistván községnek Szentistvánkor van a bucsuja. Az idei bucsu utolsó bucsuja volt a községnek, mint különálló közigazgatási területnek. Azután is megmarad a szentistváni templom bucsuja lesz.

A bucsu erősen meglátszik a községben. Olyan népes a község, mintha valami frekventáltabb város volna. Nagy a forgalom. Főleg az országutakon. Özönlik a bajaiak áradata Szentistván felé. A város felkereste a falut és a falu, a testvérré áhított falu testvérré illően fogadta a városiakat. A főutcán cukorkaárús asztalkáján világhírességet tartanak a legyek, a korcsmákban pedig békebeli nyugalommal huzzák az ácsik a jó békebeli slágereket.

A tömeg hallhatatlan vezényszóra ritmikusan hullámozik, ünneplőbe öltözött leányok boldogan himbálják kezükben a lovag által szállított bucsufiát: a nagy rózsaszínű mézesbábszövet, amelynek közepén galambok csokolóznak Szent szimbólum. Nekik is. Nekünk is. Ilyen megértés és baráti szeretet alakul ki a város és legítimabb tagja: Szentistván között.

Mozgó árusok tűnnek fel minduntalan s állanak meg a gyanúlan, mitsem sejtő idegen előtt. Kínálják. Mindenárán fizetlet akarnak csinálni, hogy megszabaduljanak olesó vásári portékájuktól.

Tetszik? — áll meg előttem egy

bazáros és igyekszik rámsózni egy trombitát. Mondom neki, hogy nem kell, mert én a Lehel kürtjét, hárshornját olvasom... Mikor végre meggyőződik, hogy nem vagyok komoly vevőalany, bosszusan tovább áll.

Igazi magyaros vendéglátás. Ahány ismerős, mind hiv és megsértődik, ha az ember nem kukkant be hozzá legalább úgy, mint Bolond Istók Debreceben. Nincs politika, nincs berzenkedés, idegenkedés a várostól. A felülről jött parancsokra belenyugodott mindenki. Az egész község, még azok is, akik dühös disszidensek voltak és deputációzni jártak. Most utólag csak a költséget sajnálják. Az uti költséget, meg az ügyvédi honoráriumot. Az egykori békétlenkedők maguk mondják, jobb lett volna belenyugodni és most alig várják, hogy az átszatolás ténye komoly valóság legyen. Szeretnék már bajai polgárok lenni az egykori falusi civisek.

Egy helyt arról folyik a szó némi enyhe megbotránkozással, hogy István király ünnepén a szentistváni templomban nem énekelték a Himnuszt s ezt hazafiatlan színnel keverik. Pedig csak tévedésről lehet szó, vagy helytelen rendezésről. Mert ha az orgona

játszani kezdi nincs Szentistvánon teremtet lélek, aki ne szívesen fohászkodnék az Urhoz a Himnuszt áldástkérő szavaival. No majd ha város lesz a faluból, erre is jobban fognak vigyázni.

Csupa ismerős arc. Mind bajai. Kiszakadt a város zsákja és kiömlöttek belőle a polgárok. Mind vidám, jókedvű, mind mosolyog, ahogyan bucsun illik már.

Boldog nyári, igazi bucsuhangulat. Sok a szép lány és a — bucsufia. Almodozó, szentimentális pároknak ajánlatos. És szép idő kedvez itt mindennek. István király vigyáz az ő népére és nem rontja el a hangulatot.

Csupán éjjel jött közbe egy kis zavarteltő intermezzo. A duszerű falusi legénység, akiknek vért a napfény, a bucsu hangulata és főleg a fogyasztott tekintélyes mennyiségű bor mégis csak felforralt, összevesztett az egyik korcsma előtt és bizony alaposan elagyabugyálták egymást.

Nagy kiabálás, láрма volt. Püfölték egymást a magyárok. Feljelentésre azért csak nem került a sor: zsebre vágta mindenki azt, amit kapott. Így zajlik az élet Szentistvánon.

Megszervezték az új pécs-baja-szombat-helyi szintársulat operett és prózai ensemble-iát.

A budapesti színházak minden újdonsága színre kerül szeptemberben és októberben a bajai színházban.

Fodor Oszkár szintársulata befejezte már szombathelyi színi szezonját s a szintársulat két hétre nyári szabadságra ment. Közben az újjászervezett szintársulat ismét Szombathelyen gyülekezik, mert szeptember elején az új, felújított társulat tovább játszik Szombathelyen úgy, hogy az idényből egy kis izelítőt adnak a szombathelyieknek. Bajára csak a fürdővárad elmultával, szeptember végén vonul be a szintársulat értékes műsorról, ragyogó művészetekkel, amilyen összeállítást vidéken nem igen lehet találni Reméljük, hogy a bajai közönség, amely mindenkor megértéssel kezelte a jó szintársulatokat és azok művészi teljesítményét, az idén is meg fogja mutatni, hogy az igaz közönség, amely termékeny talajra talál a hálás publikum szeretetében és támogatásában. Azt pedig bizton merjük állítani, hogy Fodor Oszkár szintársulata meg is érdemli ezt az előlegezett bizalmat és a művészt s színház pártolását.

A pécs-baja-szombathelyi Nemzeti Színház társulata tehát szeptember végén kezdi meg bajai évadját, amelyen a budapesti színházak minden újdonságát színrehozta és amelyre 12 szelvényes, úgynevezett gyöngyberletet nyit.

A bértek számára is premierben színre kerülnek a következő újdonságok és repriek: Szép Ernő: Azra

Klabund: Krétakőr, napkeleti dáma
Barrié Conners: Fiuska, vigjáték, a Belvárosi Színház 100 előadást megért újdonsága. Hunyady Sándor: Juliusi éjszakák, a Vígyszínház ezidei nagyszerű vigjátéka. Jacques Dewal: Ifjú pásztor, a Vígyszínház újdonsága. Móricz Zsigmond: Nem éhetek muzsikászó nélkül, zenés életképe, a színház reprezentatív előadása. Zilahy Lajos Tábornok, színműújdonság. Földes Imre: Égő város, drámaújdonság. Heltay Jenő: Naftalin, a Belvárosi Színház ezidei vigjátékprezise. Strindberg: Apa, dráma. Itt először. Bródy Sándor: Tannitónó. Gárdonyi Géza: Bor. Erdélyi Mihály: Mit szusz a fehér akác nagy operettújdonság. Viktória, a Király-színház nagy operettje. Lila test sárga sapka, Szomaházy regényéből készült nagy operettújdonság. Alvinci huszárok, a Király-színház nagy operettújdonsága. Pista néni, a Budai Színház nagy operettsikere és az idei nyár nagy operettújdonsága. Anday-Brodsky: Első tavasz című operettje, stb. stb.

A Pécsi Nemzeti Színház felrészített együttesének főszereplői: Viola Margit, első primadonna Aradról. Fejér Erzs, elsőrendű primadonna és énekes naiva. Harczos Irén elsőrendű szubretprimadonna. Darvas Margit, Orbán Viola, Téglássy Emmi, Fenyő Tusi, Kemény Anci, Hajnal Hajnalka, vitez Jakabffy

Szebb lesz, mint volt ujkorában.

Kopottas

színes cipőjét

ne dobja el,

mert 150 fillérért teljesen jótállás mellett

újjáfestem

a legdivatosabb színekből választhat.

Modern gépemmel 1 órán belül elkészítem.

Stellner Zsigmond

cipőkereskedő Baja, Vörösmarty M.-u. 1. szám.

Telefon: 287.

Bécsi gázgyári diókoksz

Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője
Schön és Bajai, Baja.
 Telefon 26. Hajnaid ucca 13.

Kívánatra elküldök érte. A sít tartosságáért szavatolok.

Elkészítés után hazaküldöm. Nem kopik és nem töredezik.

Dezső főrendező, a zombori származású s ott színigazgató volt Bethlen-Bruckner László első karnagy a Miskolci Nemzeti Színházból. Nagy Imre komikus. Kellner József fiatal táncos, Bihary Nándor operettkomikus a Király-Színházról. Krémer Ferenc naturburs, táncoskomikus Aradról. Nagy Gábor első énekes Pozsonyból. Szarvassy György énekes és siheder Kassáról. Kovács György táncos és a teljes férfi és női karszemélyzet az operettek szereplői.

A prózai előadások szereplő-erősségei pedig: Székelyhidy Margit, Feleky Klári Debrecenből. Egyri Berta, Vass Irma, Maáhr Klári Góth Sándor növendéke, vitéz Bánky Róbert, Fodor Oszkár, Danis Jenő, Bognár Elek Szegedről, Golda József az Akadémiáról, Csérgő István, Endrődy József, Szemethy Endre, Ozoray István és Romsis István.

Ezzel az értékes művészegyetessel tartja meghirdetett előadásait a színház vezetésének és a bérletek megváltására, helyeik biztosítására kéri fel Baja város közönségét.

A főszínházi évadban kifüggesztendő színházi jelentések és kommnikék megjelenése után előreírhatóan szeptember 27-én veszi kezdetét egy nagy operettjandzsának, a Mit susog a fehér akácnak bemutatásának előadásával.

HIREK.

— **A leányos szülők figyelmébe.**

A Független Magyarország holnapi számában érdekes cikket közlünk dr. Kerekes Györgynek, a bajai női felső kereskedelmi iskola új igazgatójának tőlőléről a fontos témáról, hogy a szülők milyen iskolába és milyen pályára adják leányukat. Az érdekes, objektív szak-cikkre eleve felhívjuk a szülők figyelmét.

— **Hazajött az alispán.** Dr. Szabovijevits Dusan alispán 6 heti távollét után szombaton reggel visszatért a németországi Jungborn fürdőből Bajára. Az alispán szabadsága még nem járt le s így nem vette át hivatala vezetését.

— **Kisgyermek halálára.** Vasárnap délután temették el nagy részvét mellett Schadt Béla faterkedőnek öt éves Bősike nevű kisfiát, aki hirtelen halt meg. A temetésen Schadték ismerőseinek s jóbarátainak nagy tömege vett részt.

— **Augusztus 28-án lesz a döntés az első 3 óvoda munkaadóitól.** A mérnöki hivatal először csak a város tulajdonát képező telkeken: a Midách és Kinizsi-utcákban és a kiscsávolyi templom mellett építendő óvodák munkáira írt ki árlejtést, amit e hó 14-én tartottak meg, amikor is 58 iparos ajánlata futott be. Az ajánlatok átszámítása nagy munkát jelentett a mérnöki hivatalnak és számvevőségnek, de az ajánlatok felülbizárlása már megtörtént. A munkálatokat augusztus 28-án ítélik oda azért, hogy azok, akik bántépztettek, felhasználhassák bántépztüket az aug. 30-án tartandó versenytárgyaláson is, amikor a Damjanich és Ósz-utcák sarkán az özv. Zsifkovics Hugonétól és a Fehérló-utcában Szalontay Józseftől és hét társától a város által óvodaépítési célokra megvevtt telkeken építendő óvodák munkáinak vállalatbaadására tartják meg a versenytárgyalást.

— Csátalján van még cirka 5-6 vagon kék s ilva eladó.

— **Baptista keresztelező Böleskén.**

A tolnamegyei Böleskén és Madocsán a baptista hívők száma erősen gyarapodik, úgy hogy az elmúlt napokban ott is tartottak keresztelezőt. A hívős idő ellenére a Dunában való alámerítéssel keresztelezték meg az új hívőket.

— **Eljegyzés.** Borsódi és katymári Latinovics Oszkár aug. 23-án Balatonszemesen eljegyezte Gundel Ferenc budapesti nagyvendéglős Tinka nevű leányát.

— **Agyonverték egy földmivest.** A délpestmegeyi Császártöltés község határában a kukoricásban meggyilkolva találták Marin József császártöltési földmivest, akit a tettesek a szó szoros értelmében agyonbunkóztak. Az esetet azonnal a csendőrség tudomására hozták, amely széleskörű nyomozást vezetett be. A gyilkosságról jelentést tettek a kalocsai kir. ügyészségnek is, ahonnan a vizsgálóbíró szállott ki a helyszínére és a boncoláshoz.

— **A kórházi és pénzügyi bizottság ülése.** A köz-kórházban folyó építkezések ügyében ma, hétfőn délelőtt 9 órakor a város kórházi és pénzügyi bizottsága ülést tartott a kis tanácssteremben dr. Puskás Dezső helyettes-polgármester elnöklétével.

— **Árlejtés a bajai kertészképző iskola trágyatelepeinek megépítésére.** A földmivelésügyi miniszterium nyilvános versenytárgyalást hirdet a bajai állami kertészképző iskola trágyatelepeinek megépítésére. Az ajánlatok aug. hó 27-én déli 12 óráig nyújtandók be a földmivelésügyi miniszteriumban. A részletes feltételek a Vállalkozók Lapjának aug. 19-iki számában olvashatók.

— **Magyar-jugoszláv tárgyalások.** Egyes pénzügyi és mezőgazdasági kérdések liquidálása céljából a napokban magyar és jugoszláv delegáció ül össze a Plitvice-tó partján Horvátországban. A magyar delegáció vezetője Blaha Sándor belügyminiszteriumi államtitkár, a jugoszláv Rakotil külügyminiszteriumi osztályfőnök.

— **Forgalmi adóhivatalok egyesítése.** A pénzügyminiszterium tovább folytatja a pénzügyi adminisztráció leépítésére irányuló munkáját. Így a pénzügyminiszter utasítására a szekszárdi pénzügyigazgatóság a szekszárdi és tolnai forgalmi adóhivatalokat egyesítette.

— **Rádiókörzések.** A belügyminiszterium rádióosztályának jelentése szerint Lörinc István budapesti lakostól ismeretlen tettesek ellopják Bp. 41-438 rendszámú motorkerékpárját. A nyomozás megindult. — Beck Mihály pápai lakos a napokban 670 pengőt adott át Oswald István ottani lakosnak kézbesítés céljából, Oswald azonban a rábizott pénzzel megszökött. Országosan körözik.

— **Drágább lett a tengeri Amerikában, mint a buza.** Amerikában a tengeri várható hozama a katasztrófális szárazság folytán nagyon csekélynek ígérkezik. Ennek látható jele gyanánt legújában az a régtől fogva nem tapasztalt kuriózum állott elő, hogy a tengeri ára a buza fölé emelkedett. Természetes, hogy ezek után a sertésnek és a zsirnak ugyancsak erősáremelkedésével számolnak az Egyesült Államok piacain.

**A SINGER VARRÓGÉPEK
MIGIS A LEGJOBBAK!**

U-R-A-N-I-A

Augusztus hó 27-án, szerdán d. u. 6 és este fél 9 órai kezdettel

A német filmgyártás legnagyobb szabású filmje

S O S árulás
Tripoliszban

dráma 10 felvonásban. Fősz.: Liane Haid, Alfonz Fryland és Gina Manes.

Kísérő filmje:

Leánykám Angyalkám!

Mindnyójunk filmje 7 felv. Cimszerepben: Priscilla Moran.

Hiradó.

PRIMA gázgyári diókokszt,
porosz diókokszt és
porosz szobafűtési szenet

nagyban és kicsinyben
leplombált zsákokban

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési
feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160.
111.
234.

Rádió

Hétfő, augusztus 25.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
4:00: Siumi Károlyné felolvasása.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás jelentés, hírek.
5:00: Haller Jenő novellái.
5:30: 35-ik Rác Laci és cigányzenekarának hangversenye.
6:40: Rádió amatőrpósta.
7:20: Gramofonhangverseny.
8:30: Harsányi Zsolt felolvasása.
9:00: Dohnányi Ernő dr. zongora-hangversenye.
Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Majd: A Rékai Miklós-szalónzénekár hangversenye.
11:15: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye.
TELEFONHIRMONDO: A műsor egész nap azonos a rádióval.

1930. Pk. 12418 szám.
1930. vght. 1143. szám.

Árverési hirdetmény.

I-II Dr. Klein Mórés Dr. Klein Bódog III Dr. Reiter Emil és Dr. Paracsetich József, IV. Dr. Pump Károly bajai ügyvéd által képviselt I-II Strasser Miksa ádódi; III. Darvas Gábor bajai; IV. Hedrich Lörinc esatalljai lakosok és más foglaltatók kérelmére és javára I. 145 50 P; II. 300 P; III. 130 P; IV. 250 P tőkekövetelés és járulékaik erejéig a bajai kir. járásbírószág 1929. évi A 8706, 8705, 6987, 8987 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől lefoglalt 1790 P becsértékű ingóságokra a bajai kir. járásbírószág fenti számú végzésével az árverés elrendeltevén, annak 1908. évi XLI. t-c. 20 §-a alapján fentírt, valamint zálogjogot szerzett más foglaltatók javára is a végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében Dávodon 22. sz. alatt leendő megtartására határidőtől 1930. évi aug. hó 27. napjának délelőtti negyed 12

órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, lovak, vaskocsi, tíz vankos, 2 dunna, varrógép, úres hordók, 400 téglá, mérleg s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is el fogom adni.

Baja, 1930. évi július hó 15-én.

Hoffmann Győző
kir. bír. végrehajtó.

SPORT.

Bajai SE - Szekszárdi Tör. SE 4:0.

Tegnap, vasárnap indult meg az ősi bajnoki futballesezon, amely kedvező eredményeket hozott. A BSE nagyszerű játékkal lehergellte ellenfelét. Tulajdonképpen csak a második félidőben talált magára a BSE, amikor 3 goalt is rugott.

Bátaszéki TC - Bajai Turul SE 1:1

Egy 4 szobából és mellékhelyiségekből álló

LAKÁS

a Szent István-téren NOVEMBER 1-RE
KIADÓ.

Közelebbi felvilágosítást ad: Magyar Általános Takarékpénztár Fiókja.

Egy 200 köbcentiméteres PUCH
gyártmányú

motorkerékpár

olcsón eladó. Cim: Szent Antal-u. 43.

Szent Antal-u. 48. sz. alatt egy utcai

butorozott szoba

előszobával kiadó.

Esetleg koszt is kapható.

**Annyit kap,
amennyit vásárol,**

na 50 kg-os plombált
zsákokban vesz

la gázgyári diókoksztot, tojásszenet,
porosz-szenet, aprított tűzifát, kovacszenet,
retorta bükkfaszenet

a legolcsóbb árakon, kedvező részletfizetés mellett.

VIDOR JÓZSEF és FIA
szénnagykereskedők bajai kirendeltségénél.

Telefon 266.

Szent István-tér 7.

Telefon 266.

ETERNIT Művek Budapest-Nyergesújfalu

ETERNIT
anyagok
raktára és eladása.

Tetőfedések
vállalása.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT
TELEFON 290

„CSEPEL” kerékpárok főlerakata

BSA Sarolea motorkerékpárok
varrógépek — számológépek.
REMINGTON írógépek.
Fegyver-, lőszer-, lőporárusítás
Szakszerű javítóműhely.

Horváth Vilmos

BAJA, VÖRÖSMARTY UTCA 6. SZ.

Autó, Motorkerékpár, Motorcsónak és Stabili- motor-tulajdonosok figyelmébe!

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puch-
művek R. T. Hupmobile, Steyrművek, Norton, Ford, Indián,
Ariel-Morgan-Velo-
cette, Magyarország
vezérképviselői is a
felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen
küld a „Wing Oil” Baja és környéke képviselője

Wing Oil

Fränkel Ignác, Baja

Mechanikai műhely. Bpesti-út 16. sz. Raktár.

Ajtóvédő

fürdőszobabutor és klozetű és celluloidból

Polgár Gyula Türr István-u.
5. sz. Tel. 234.

A valódi Hatschek-féle

Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek
Hacsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RESZV. TÁRS.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón
kapható

Utry Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895.

Baján a Belvárosban, Pázmány utca, az
Ertl féle kert mellett újonnan épült,
adómentes, 3 szobás

családi ház

hall és összes mellékkeliségekkel együtt
szabad kézből eladó.

Főbb értesítést Mikolczky Ferenc,
Petőfi Sándor-utca 43.

Saját gyártmányu
lőszerpaszirszták,
paszirtknók

olcsón kapható

UTRYNÁL.

Erzsébet kir. né. u. 38. Tel. 280.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jó
barátainkat, hogy 5 napi távollét után
üzletem vezetését újra átvettem és a
konyhát, úgy mind eddig is, anyámmal
együtt vezetem. Amikor ezt a mélyen
tisztelt közönséggel tudatom, ígérem
együttal, hogy a legjobb dolgokat sü-
töm és főzöm. A legolcsóbb árakban
elvállalok eljegyzéseket és keresztelése-
ket. Tekintse meg kirakatunkat.

Kiváló tisztelettel

Goldberger Sándor
Prohászka-utca 3.

Matyas király-tér 10 szám alatt
egy 3 szobás lakás

(Dr. Móder-féle.)

előszobával és összes mellékkeliségek-
kel, valamint egy

üzlethelyiség,

mely áll egy utcai és egy udvari helyi-
ségből, azonnal beköltözhetővel

k-i-a-d-ó.

Érdeklődni lehet: Herschkovits Izidor-
nál, Nagybaracska. Telefon 7. A kulcs
dr. Sándor Imre ügyvéd urnál van.

Aug. 25-től aug. 31-ig.
reggel fél 8 óraig

Dr. Makray László
Gyarmati Emil

gyógyászorvosi praktikájuk tart

éjjeli szolgálatot.

az ügyeletes gyógyszerár
vásárnap délután is nyitvaáll
közönség rendelkezésére.

Tanuló felvétetik
a Corvin-nyomdában

Negy, esetleg 5 szobás

lakás

november elsejére kiadó.

Bővebb értesítés Árpád u. 11. sz. a.

Lerakatok:

Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskút.

Erdős István
Érseksanád.

Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.